

Cuprins

Abrevieri	5
Capitolul I. Considerații introductive	7
1. Prezentarea planului lucrării	7
2. Cadrul legal	8
Capitolul II. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei	12
<i>Secțiunea 1. Caracterul penal și cauzele care fac posibilă înlăturarea acestuia</i>	12
3. Noțiunea de caracter penal al faptei	12
4. Semnificația absenței vreuneia dintre trăsăturile esențiale ale infracțiunii	16
5. Critica concepției legiuitorului român	19
6. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei	20
7. Consecințele juridice ale cauzelor care înlătură caracterul penal al faptei.....	22
<i>Secțiunea a 2-a. Clasificarea cauzelor care înlătură caracterul penal al faptei și constatarea lor</i>	23
8. Enumerare și caracterizare	23
9. Constatarea cauzelor care înlătură caracterul penal al faptei.....	29
<i>Secțiunea a 3-a. Referințe istorice</i>	31
10. Codul penal român din 1865 (denumit și „Codul Cuza”).....	31
11. Codul penal român din 1937 (denumit și „Codul penal Carol al II-lea”)	32
12. Codul penal român din 1968	36
13. Codul penal român din 2004	39
<i>Secțiunea a 4-a. Referințe de drept comparat</i>	42
14. Codul penal francez	42
15. Codul penal italian	44
16. Codul penal german.....	46
17. Codul penal spaniol	47
18. Considerații concluzive.....	48

Capitolul III. Cauzele justificative	49
<i>Secțiunea 1. Aspecte generale privind cauzele justificative</i>	49
19. Conceptul de cauze justificative și rațiunea lor de a fi.....	49
20. Clasificarea cauzelor justificative.....	52
21. Consecințele juridice proprii ale cauzelor justificative.....	54
22. Consecințele juridice improprii ale cauzelor justificative.....	67
23. Elementul subiectiv al cauzei justificative.....	72
24. Eroarea asupra cauzei justificative.....	73
25. Distincția dintre cauzele justificative și cauzele de neimputabilitate.....	74
<i>Secțiunea a 2-a. Cauzele justificative generale</i>	75
Subsecțiunea 1. Legitima apărare.....	75
26. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968.....	75
27. Legea penală mai favorabilă.....	79
28. Noțiune, caracterizare și fundament.....	80
29. Condițiile legitimei apărări.....	83
30. Prezumția de legitimă apărare.....	105
31. Eroarea asupra atacului.....	112
32. Posibilitatea evitării atacului.....	114
33. Situația terțului intervenient.....	115
34. Legitima apărare privită dintr-o perspectivă modernă.....	116
35. Consecințele juridice ale legitimei apărări.....	117
Subsecțiunea a 2-a. Starea de necesitate.....	118
36. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968.....	118
37. Legea penală mai favorabilă.....	119
38. Noțiune, caracterizare și fundament.....	119
39. Condițiile stării de necesitate.....	122
40. Eroarea asupra pericolului.....	133
41. Elementul subiectiv al stării de necesitate.....	134
42. Situația terțului intervenient.....	135
43. Situația luării de ostatici.....	136
44. Consecințele juridice ale stării de necesitate.....	136
Subsecțiunea a 3-a. Exercițarea unui drept sau îndeplinirea unei obligații.....	138
45. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968.....	138
46. Legea penală mai favorabilă.....	139
47. Noțiune și caracterizare.....	139
48. Exercițarea unui drept recunoscut de lege.....	142
49. Îndeplinirea unei obligații impuse de lege (ordinul legii).....	151
50. Îndeplinirea unei obligații impuse de autoritatea competentă (ordinea ierarhic sau ordinea autorității).....	152

51. Consecințele juridice ale exercitării unui drept sau a îndeplinirii unei obligații.....	157
Subsecțiunea a 4-a. Consimțământul persoanei vătămate.....	158
52. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968.....	158
53. Legea penală mai favorabilă.....	158
54. Noțiune, caracterizare și fundament.....	158
55. Condițiile consimțământului persoanei vătămate.....	162
56. Consimțământul <i>post factum</i>	175
57. Consimțământul persoanei vătămate ca element constitutiv al infracțiunii.....	176
58. Eroarea asupra consimțământului.....	180
59. Consecințele juridice ale consimțământului persoanei vătămate.....	181
Subsecțiunea a 5-a. Corecția domestică.....	182
60. Considerații introductive.....	182
61. Admiterea corecției domestice.....	182
62. Poziția doctrinei române.....	188
63. Poziția practicii judiciare române.....	189
64. Concepția legislației noastre mai vechi.....	191
65. Concepția legii penale italiene.....	193
66. Poziția mai recentă a legiuitorului român.....	196
67. Considerații concluzive.....	203
<i>Secțiunea a 3-a. Cauzele justificative speciale</i>	205
Subsecțiunea 1. Avortul terapeutic.....	205
68. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968.....	205
69. Legea penală mai favorabilă.....	206
70. Noțiune și caracterizare.....	206
71. Condiții.....	207
72. Consecințele juridice ale avortului terapeutic.....	208
Subsecțiunea a 2-a. Moșitul terapeutic.....	208
73. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968.....	208
74. Legea penală mai favorabilă.....	208
75. Noțiune și caracterizare.....	209
76. Condiții.....	210
77. Consecințele juridice ale moșitului terapeutic.....	210
Subsecțiunea a 3-a. Starea de necesitate pasivă.....	211
78. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968.....	211
79. Legea penală mai favorabilă.....	211
80. Noțiune și caracterizare.....	211
81. Condiții.....	211
82. Consecințele juridice ale stării de necesitate pasive.....	212

Subsecțiunea a 4-a. Interesul legitim	212
83. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968	212
84. Legea penală mai favorabilă	212
85. Noțiune și caracterizare	213
86. Condiții	215
87. Consecințele juridice ale interesului legitim	215
Subsecțiunea a 5-a. Obstrucționarea legitimă a justiției	216
88. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968	216
89. Legea penală mai favorabilă	216
90. Noțiune și caracterizare	216
91. Condiții	216
92. Consecințele juridice ale obstrucționării legitime a justiției	217
Subsecțiunea a 6-a. Înțelegerea patrimonială	217
93. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968	217
94. Legea penală mai favorabilă	217
95. Noțiune și caracterizare	218
96. Condiții	218
97. Consecințele juridice ale înțelegerii patrimoniale	219
Subsecțiunea a 7-a. Dezvăluirea activităților vădit ilegale	219
98. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968	219
99. Legea penală mai favorabilă	219
100. Noțiune și caracterizare	219
101. Condiții	220
102. Consecințele juridice ale dezvăluirii activităților vădit ilegale	221
Subsecțiunea a 8-a. Tortura inerentă sancțiunilor legale	221
103. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968	221
104. Legea penală mai favorabilă	221
105. Noțiune și caracterizare	221
106. Condiții	222
107. Consecințele juridice ale torturii inerente sancțiunilor legale	223
Subsecțiunea a 9-a. Conflictul de interese permis	223
108. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968	223
109. Legea penală mai favorabilă	223
110. Noțiune și caracterizare	223
111. Condiții	224
112. Consecințele juridice ale conflictului de interese permis	224
Subsecțiunea a 10-a. Părăsirea licită a locului accidentului	225
113. Comparație între noul Cod penal și legea penală din 1968	225
114. Legea penală mai favorabilă	225

115. Noțiune și caracterizare.....	225
116. Condiții	226
117. Consecințele juridice ale părăsirii licite a locului accidentului	227
Subsecțiunea a 11-a. Cauzele justificative specifice tehnicilor speciale de investigare	228
118. Comparație între noua lege procesual penală și legea procesual penală din 1968.....	228
119. Legea penală mai favorabilă	233
120. Condiții	233
121. Consecințele juridice ale cauzelor justificative specifice tehnicilor speciale de investigare	233
Capitolul IV. Aspecte de practică judiciară	235
<i>Secțiunea 1. Aspecte de practică judiciară privind legitima apărare.....</i>	<i>235</i>
Subsecțiunea 1. Practica națională.....	235
122. Prezentări succinte	235
Subsecțiunea a 2-a. Practica CEDO.....	249
123. Cauza <i>McCann și alții c. Regatului Unit/Cauza Andronicou și Constantinou c. Ciprului</i>	249
124. Cauza <i>Yudina c. Rusiei</i>	251
125. Cauza <i>Perk și alții c. Turciei</i>	251
126. Cauza <i>Bubbins c. Regatului Unit</i>	252
<i>Secțiunea a 2-a. Aspecte de practică judiciară privind starea de necesitate .....</i>	<i>252</i>
127. Prezentări succinte	252
Capitolul V. Studii de caz.....	257
128. Prezentări pe larg	257
Capitolul VI. Considerații concludive.....	272
129. Caracterul penal al faptei și cauzele care îl înlătură	272
130. Cauzele justificative	273
131. Cauzele justificative generale	275
132. Cauzele justificative special.....	280
Bibliografie	281